

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej... 84—
za pol leta... 42—
za četrt leta... 21—
za en mesec... 7—
za inozemstvo celoletno K 35—
Sobotna izdaja:
za celo leto... K 15—
za inozemstvo... 20—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstetrsta (50 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat... po K 2—
vrstni razglas, poslana
itd... po K 2—
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 59/59 mm K 10—
Izhaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici šte. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češko 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7583.

V zadevi osemčilišča v Ljubljani.

Dne 2. julija je ministrski svet v Belgradu pod predsedništvom dr. Antona Korošca sklenil, da se osnuje jeseni v Ljubljani vseh učilišč in sicer s štirimi popolnimi fakultetami ter dvema letnikoma medicinske fakultete. Zadeva vseh učilišč v Ljubljani je postala tedaj zadeva vseh poslancev, in dne 17. julija je Narodno predstavništvo sprejelo soglasno zakon, da se početkom šolskega leta 1919/20 odprejo na vseh učiliščih v Ljubljani v polnem obsegu bogoslovna, inodroslovna in pravniška fakulteta, tehnična s prvim in drugim, medicinska pa s prvim letnim tečajem.

Veliko veselje je zavladalo pri nas. Šolstni sen se nam je zdel uresničen.

Toda 19. julija je dr. Anton Korošec podal ostavko, ki je postala kmalu potem radi razmer, v katere so prišli on sam in drugi njegovi politični součelniki, definicije.

Zavladala je demokratsko-socialistična skupina.

Od tedaj se opaža dosledno zavlačevanje in omalovaževanje ureditve vseučilišča v Ljubljani.

Po dolgem čakanju so Službene novine šele dne 23. avgusta zakon objavile ter mu s tem pripomogle do javnopravne veljave. Konečno se je še z ukazom prestolonaslednika dne 31. avgusta izvršilo imenovanje prvih profesorjev, s katerimi naj bi se početni profesorski kolegiji na posameznih fakultetah osnovali. Na to je iz Belgrada sem nastal molk...

Astronomska jesen je že pri kraju. Početek vsakega šolskega leta davno za nami. Celotno vseučilišče s petimi fakultetami v Ljubljani pa šteje za zmerom 18 profesorjev, nekaj manj kakor jih ima navadno vsaka srednja šola. Vprašanja glede prostorov, knjižnice, institutov so odprta.

Nikakor ni tega zakrivil univerzitetni svet, ki ga sestavljajo osemnajsteri profesorji. Kajti meseci so že minuli, kar so na podlagi pripravljenih del, ki so se že preje pod vodstvom dr. Majarona v vseučiliški komisiji izvršila, druge moči predlagali v imenovanje. Predlogi so odšli v Belgrad; urgralo se je opetovano, toda kaj vse to briga ministra prosv. Marinkoviča! Še se govori, da celo profesorji, ki so jih Službene novine objavile že 21. avgusta, še do danes niso dobili svojih dekretov niti ne vedo, kaka plača jim pravzaprav po zakonu pritiče...

Tako zanimanje vlada v Belgradu v dobi demokratsko-socialistične vlade za vseučilišče v Ljubljani.

Svar je zelo resna. Slovenskemu ljudstvu je zadeva vseučilišča v Ljubljani življenjska zadeva. Ni se za njo borilo celih sto let, da bi se sedaj pustilo smešiti radi nje. Kajti vseučilišče, kakor se po volji demokratskega ministra Marinkoviča postavlja pred naše ljudstvo, ni nič drugega kakor karikatura. Vemo sicer, da minister prosvete Marinkovič Slovencev ne mara in da jim v svojih centralističnih težnjah odreja pota samosvojega kulturnega razvoja, toda opozarjamo njega in vso demokratsko-socialistično vladno v Belgradu, da pomeni postopanje, ki je opažamo v zavlačevanju in omalovaževanju vseučiliškega vprašanja v Ljubljani, izzivanje celega našega slovenskega naroda. To izzivanje občutimo toliko bolj, ker se nahajamo tik ob demarkacijskih črtah in vidimo, kako Lahu in Nemcu dobro dè, kar v tem oziru počne naša minister Marinkovič in demokratsko-socialistična vlada v Belgradu.

Je pa to počenjanje tudi kruta brezobzirnost nasproti našemu visokošolskemu dijaštvu. Na Dunaju je glad in mraz doma; v Zagrebu neznosna draginja in nobene stanovanja, naše dijaštvo pa hoče študija, hoče leta dobiti nazaj, ki jih je v vojni izgubilo, hoče čas izrabiti. Pa ne more! Zakaj? Belgrad nima časa, noče! Zavestno in namenoma nas bojkotira.

In vendar zakon govori, da se morajo početkom šolskega leta 1919/20 odpreti v Ljubljani tri fakultete popolno, ena v dveh in ena v prvem letniku! Tako skr-

bi vlada, da se zakon izvaja, ki ga je celokupno Narodno Predstavništvo sprejelo. Da si s tem ne more pri ljudstvu avtoritete množiti, je jasno. Nerazumljivo pa je, kakim kulturnim namenom hoče sedanja vlada s svojo mrznjo do najvišjega kulturnega zaroda na Slovenskem služiti.

Gibanje za socializacijo pri naših sosedih.

Revolucija lanske jeseni, ki je zdrobila Avstrijo in osvobodila posamezne narode izpod njene oblasti, je bila po svojem značaju nacionalen in političen upor, ki se ga je udeležilo ljudstvo v svoji celoti. — Meščani, kmetje in delavci so nastopili skupno, si ustvarili v skupnem nacionalnem prevratu narodno državo in pognali v skupni politični revoluciji monarhijo, aristokracijo, gosposko zbornico ter naduto, ljudstvo tlačno birokracijo.

To politično in nacionalno dejanje ni bilo le zadnji sloj vseh slojev posameznega naroda, temveč tudi zadnji skupni nastop vseh zavrženih narodov prejšnje monarhije.

Socialna revolucija, ki je bila naravno in nujno nadaljevanje politične in nacionalne revolucije meseca novembra lanske jeseni, se je razvijala v posameznih deželah povsem ločeno in samostojno. Pokazale so se razlike med Čeho-Slovaki, Nemci, Poljaki, Ogrji in Jugoslavlani. Ena dežela je napredovala, druga zaostala, ena je šla na pot gospodarske demokracije, druga je prepustila delavstvo in kmete še nadalje v gospodarski neenakopravnosti.

Našim z jugoslov. buržoazijo zvezanim socialno demokratskim ministrom v informacijo hočemo poročati nekaj o tem, kar je največja in najbolj zapuščena nasledstvena država, namreč Nemška-Avstrija storila na polju gospodarske demokracije tekom enega leta.

Nemška Avstrija je bila mnenja, da je z zahtevami časa nezdružljivo, da bi pri padcu generalnega štaba vladal še nadalje kot preje fabrikat; da bi po zrušitvi oblasti birokrat, bilo še nadalje izročeno delavstvo osebnemu in gospodarskemu izkoriščanju kapitalizma. Zato je že 14. marca 1919 izdala zakon, da je v interesu javne blaginje dopustno, razglasiti posamezna gospodarska podjetja v prilogi državi, deželam ali posameznim občinam in jih dati v upravo posebnim v to postavljenim javnopravnim korporacijam.

Ta zakon naznanja dalje, da bo odsele naprej imelo delavstvo in uradništvo v podjetjih, v katerih je zaposleno, svoje javno priznane zastopnike, v takozvanih obratnih svetih. Posebna državna komisija za socializacijo, ki je imela nalogo izpeljati ta načela v pravno obliko je predložila že po mesecu dni, to je 24. aprila 1919 parlamentu 4 zakonske načrte o socializaciji. Danes hočemo govoriti le o obratnih svetih, ki so bili končno vpeljeni dne 15. maja 1919. — Zakon določa, da se ustanove v vseh tovarnah in v podjetjih, ki štejejo vsaj 20 delavcev in uradnikov obratni svet. V obratih, kjer je nastavljenih 5 do 20 delovnih moči, se vpeljejo pa javno priznani zaupniki. Postava določa, da je samovoljno in neomejeno gospostvo podjetnika nad delavstvom in uradniki končno odpravljeno. Kajti v vseh zadevah, ki se tičejo delovnih in mezdnih razmer, mora podjetnik, v kolikor niso te razmere že v kolektivnih mezdih pogodbah urejene, iskati v teh zadevah sveta in sporazuma pri obratnem svetu in enotno z njim nastopati. Podjetnik nima več pravice, kaznovati delavca na lastno pest, temveč ima to pravico le poseben odbor, v katerem sedi zastopnik delavstva enakovredno ob zastopniku kapitala. Obratni svet imajo nadalje pravico, biti navzoči ob nadzorstvu obrata po obratnem nadzorniku in mu predložiti svoje želje in svoje pritožbe. Obratni svet čuvajo nadalje nad politično svobodo delavcev in uradnikov. Imajo namreč pravico, da se pritožijo pri posebnem pravem uradu, ako je podjetnik delavcu iz političnih vzrokov odpovedal službo ali ga že odpustil. Zgodovinsko najvažnejši del postave pa je oni, ki

daje delavstvu pravico, vplivati na tehnično in trgovsko vodstvo podjetja. Podjetnik je namreč glasom postave primoran, se posvetovati vsaki mesec s svojimi delavci in uradniki o splošnih načelih obratovanja, ako oni to izrecno zahtevajo. V industrijskih in večjih trgovskih podjetjih mora predložiti svojim uslužbencem vsako leto bilanco in pregled vseh izgub in vseh dobičkov. Največjo oblast so zadobili obratni svet v akcijskih družbah, kjer odpošiljajo v upravni svet dva zastopnika. Tukaj je tedaj delavstvo in uradništvo udeleženo neposredno pri vodstvu podjetja. Te določbe so največje važnosti za celokupno delavsko gibanje in za zmago socialnega reda. Delavstvu je dana možnost, da si vzgodi iz svoje srede število zaupnikov, ki bodo imeli pogled v tehnično in trgovsko vodstvo podjetij, ki si bodo nabrali dragocenega znanja in izkustva in se usposobili polagoma za voditelje gospodarskega življenja. Delavstvo ni imelo do danes nikjer še pregleda čez celotni delovni proces in čez tehniko celotnega obrata. Ni znalo ne za pridobitne viresurovin in ne trgovska razpečevališča gospodarskih izdelkov. Ni poznalo knjigovodstva in ni znalo brati bilanc. Sedaj ji je pa dana prilika, da se visoko izobrazi in izvežba in s svojo izobrazbo in svojim izkustvom izvojuje novi družabni red.

Vrhovni svet za Rusijo.

LDU Pariz, 16. dec. Dunajski korespondenčni urad poroča: Seja vrhovnega zavezniškega sveta, pri kateri se je razpravljalo in začasno odločilo glede vprašanj, ki se tičejo Avstrije, se je vršila danes ob pol 12. v privatnem stanovanju Clemenceauja. Nemškoavstrijski drž. kancelar dr. Renner je imel govor v francoskem jeziku, v katerem je predvsem poudaril gospodarski značaj svoje misije. Podrobno je orisal strahovito pomanjkanje živil, ki vlada v Avstriji in naglasil, da se dobave iz vzhodnih pokrajin morejo smatrati samo kot nekaki priboljški, vsled česar je Avstrija prisiljena, da prosi pomoči zapada. Ker se ne more čakati na prihod ladij preko Atlantskega oceana, je prosil govornik, naj se prepuste v obliki preduma Avstriji živila, ki so potrebna, da se more še skozi prihodnja dva meseca vzdržati minimalni delež za osebo. Dalje je prosil, naj se z ozirom na popolno opešanost avstrijskega prebivalstva nemudoma dovoli kredit za nakup prekomorskega žita; šele potem bi bilo mogoče zadovoljivo urediti ljudsko prehrano. V ta namen bi bila potrebna gotova količina živil in surovin, katerih nabava takisto ni mogoča brez posebnega kredita, ki bi se pa porabil pod nadzorstvom reparacijske komisije. Drž. kancelar je nadaljeval: »Celo v primeru, ako se uresničijo naše nade glede omenjenih kreditov, bodo vseeno pretekli še meseci, preden bo mogla avstrijska republika udeležiti svoje načrte glede gospodarske obnove in ureditve valute. Neobhodno potrebno je, da si že med tem časom nabavimo lastna plačilna sredstva, s katerimi bo mogoče izboljšati valuto, povečati sedanje živilske deleže, od katerih nihče ne more trajno živeti, in nabaviti najpotrebnejše surovine.«

Da bi avstrijski republiki pripomogel do samostojnega najemanja kreditov, je dr. Renner naprosil vrhovni svet, naj bi konkretno določil gotova aktiva republike, ki so obremenjena s prvinskimi zastavnim pravom reparacijske komisije, da se morajo nuditi inozemskim upnikom kot jamstva in da se na ta način za najbližjo prihodnost nabavijo v gotovi primerni izmeri inozemska plačilna sredstva, in to brez škodljivega razsipanja narodnega premoženja.

Dr. Renner je izvajal nadalje: »Prost avstrijske republike bi potegnili za seboj ves sistem novih srednjeevropskih držav, ki so bile ustanovljene v Saint Germainu, ter bi potresla vse svetovno gospodarstvo tako močno, da ne bi ostala brez škode nobena država in noben del sveta. Ako ne dobimo kredita na pred-

jem v gotovem novcu, bomo v par tednih primorani, da iznova zaprosimo za takojšnjo pomoč v živilih. Ako si končno ves ta čas ne bomo mogli nabaviti nikakih surovin bomo izgubili dragocene mesece časa za svoj gospodarski preporod. Tretja moja prošnja teži torej za tem, da se nam razen živil zagotovi vsaj minimum potrebnih surovin. Avstrijska republika preživlja strahovito krizo, ki povzročuje ljudstvu veliko trpljenja ter ogroža naravnost njegovo življenje. Zdravilna sredstva, ki naj pomorejo iz te krize, morejo učinkovati le tedaj, ako se nudijo nemudoma.«

Na poziv Clemenceauja je predsednik organizacijskega komiteja reparacijske komisije Loucheur podal nastopno izjavo: »Vrhovni svet je sklenil, 1. da se predvsem odpošlje brez odlašanja v Avstrijo onih 30.000 ton žita, ki se nahaja že v Trstu; 2. bodo zavezniške države dovolile Jugoslaviji kredit, na podlagi katerega bo ta država dobavljala Nemški Avstriji živila; 3. bo vrhovni svet oz. reparacijska komisija po možnosti najkasneje v enem tednu odločila o tem, katera od točasnih v prilog odškodnine in obnove zastavljenih avstrijskih aktiv naj se stavijo avstrijski vladi na razpolago za samostojno najetje kreditov; 4. privoljuje vrhovni svet v to, da avstrijska vlada nadaljuje in dovrši pogajanja, ki jih je začela z nekim inozemskim konzorcijem v svrhu zastave avstrijskega tobačnega monopola; prvi, iz te kupčije izvirajoči predujem v znesku 30 milijonov nizozemskih goldinarjev se ima porabiti v prvi vrsti za nakup najnujnejših živil; 5. bo po nalogu vrhovnega sveta reparacijska komisija nemudoma proučila podrobni načrt za prehrano Avstrije, ki ga je izdelal avstrijski državni tajnik za ljudsko prehrano in ki velja za prihodnjih deset mesecev, ter bo čimprej obvestila avstrijsko vladu o svojih tozadevnih ukrepih.«

Nato je dr. Renner naglasil potrebo, da se prevoz žita iz Trsta kolikor mogoče pospeši, ker je pomanjkanje kruha in moke na Dunaju tako kritično, da more vsako zavlačevanje imeti pogubonosne posledice. Glede kredita, ki naj se dovoli Jugoslaviji, je zavračal državni kancelar, da so bili dosedaj vsi koraki za izposlovanje večjih živilskih dobav iz Jugoslavije brezuspešni in da bo zaradi obstoječih transportnih težkoč treba zaveznikom zastaviti ves svoj vpliv, da se bo omenjena odprava od strani Jugoslavije tudi dejanski izvršila. Dalje je opozoril na potrebo, da se čimprej odloči vprašanje aktiv, ker da bo avstrijska republika samo na ta način mogla postati zmožna plačevanja v inozemstvu. Šele tedaj, ko bo Avstrija za daljšo dobo preskrbljena z živilom in ko bo imela tudi dovolj premoaga, bo avstrijska vlada mogla jamčiti za zopetni pričetek dela in ustvarjenje zdravih podlag gospodarstva.

O izvajanjih dr. Rennerja se je razvila daljša razprava, katere se je udeležil Clemenceau in drugi člani vrhovnega sveta in tokom katere je vrhovni svet pokazal popolno razumevanje za težavni položaj Avstrije ter pripravljenost, po možnosti ustreči njenim željam.

Tiroli za autonomijo.

LDU Inomost, 16. decembra. (DunKU) Kakor javlja »Allgemeiner Tiroler Anzeiger«, so predložili italijanski vladi načela avtonomije, ki jo zahtevajo nemški južni Tiroli. Avtonomna provinca bi obsegala ozemlje okrajnih glavarstev Schlandersa, Merana, Bolcana, 4 k okrajnemu glavarstvu Cles spadajoče nemške občine v dolini Nonse, in sicer Unsere Liebe Frau im Walde, Proveis, Laurein in Sv. Feliks ter nemški občini Truden in Altrei, ki spadajo sedaj k okrajnemu glavarstvu Cavalese in okrajnega glavarstva Lienz, ki je prišlo k Italiji. Ta provinca bi se imenovala Tiroli. Zahtevana samouprava ne bi kršila soverenitete italijanske države. V območju centralne države ostanejo vojaštvo, zastopstvo na zunaj, davki, carinska in trgovska politika, sodišča, promet in vse druge panoge, ki ne spadajo izrecno v kompetenco avtonomnih oblasti. Za izve-

ševanje avtonomnih pravic se ustanovi deželni zbor s sedežem v Bolcanu. Provicija Tirol bo samostojen okraj za volitve v poslansko zbornico. Nemško pleme na južnem Tirolskem se prizna kot samostojna narodnost. Vsak Nemec se sme pred vsako oblastjo posluževati nemškega jezika in zahtevati odgovor v nemškem jeziku. Nemška krajevna imena ostanejo veljavna tudi v uradnem poslovanju. Vsi sedaj nameščenji uradniki ostanejo na svojih mestih. V provinciji Tirol pristojne osebe so oproščene vojaške službe in se smejo samo v vojni uporabljati kot milica za obrambo lastne provincije. Dosedanji nemški del tridentinske škofije pripadajo škofiji Brixen. Glede državne pripadnosti zahtevajo južni Tirolci predvsem priznanje pravic, predvidenih v mirovni pogodbi in sprejem v italijansko državljanstvo za vse one, ki morejo dokazati, da imajo na Tirolskem posestvo ali da izvršujejo kako obrt ali pa, da so že dalj časa naseljeni.

Italija.

Nota Italiji zaradi Reke.

LDU London, 16. dec. (DKU) Tekom zadnjih posvetovanj v Londonu so francoski in angleški delegati izročili italijanskemu ministru za zunanje stvari skupno noto glede reškega vprašanja. Odgovor italijanske vlade na to noto se pričakuje v desetih dneh.

Nitti potuje v London.

LDU Milan, 16. dec. (DKU) Kakor javlja »Secolo«, potuje ministrski predsednik Nitti v London na izrecno povabilo Lloyd Georga. Odpotoval bo najkasneje v enem tednu in bo med potoma ostal dva, tri dni v Parizu.

Razna poročila.

Boji na Ruskem.

LDU Moskva, 16. dec. (DKU Brezlično.) Po 12urni bitki v okolici Kijeva so rdeče čete premagale armado generala Denjškina in vkorakale v Kijev. Istočasno so rdeče čete zavzele mesta Kupijansk, Perejaslav in Bogučar.

Belgija noče nevtralizacije.

LDU Berlin, 16. decembra. (DunkU.) »Abend« javlja iz Amsterdama: »L. Independence Belge« poroča k vesti, da nameravata Velika Britanija in Francija zagotoviti s pogodbo nevtralizacijo Belgije, da se je Belgija za vedno svečano odrekla svoje nevtralizacije. Vlada je trdno odločena, nikoli več izjaviti se za nevtralizacijo Belgije.

Francosko posojilo.

LDU Dunaj, 17. decembra. (ČTU.) »Telegraphenkompanie« poroča, da bo novo francosko posojilo na Angleškem znašalo 300 milijonov funtov.

Argentinska pomoč Dunaju.

LDU New York, 17. decembra. Newyorške »Times« poročajo iz Buenos Airesa, da je argentinski predsednik naprosil kongres, naj dovoli 2.200.000 dolarjev za pomoč dunajskemu prebivalstvu.

Ameriška misija na Ogrskem.

LDU Dunaj, 17. decembra. (ČTU.) »Der neue Tag« poroča iz Budimpešte, da je ministrskega predsednika Huszarja pisмено obvestil načelnik ameriške misije general Bandholtz da se ameriška misija v Budimpešti nima smatrati več kot zastopnica sveta peterih, marveč samo kot zastopnica interesov Zedinjenih držav na Madžarskem.

Smrtne obsodbe v Budimpešti.

LDU Budimpešta, 17. dec. (DKU OKU) Danes opoldne se je na smrt obsojenim teroristom naznanil sklep takozvane mažarske kurije, po katerem nihče izmed obsojencev ni pomiloščen, ampak se vse smrtne obsodbe potrjujejo. Državno pravdnishvo je odredilo, da se smrtne kazni izvrše jutri.

Izročitev komunistov.

LDU Dunaj, 17. decembra. (ČTD.) Madžarska vlada bo v kratkem potom dunajskega poslanstva zahtevala od avstrijske vlade izročitev komunistov, med njimi Belo Kuna, ki se nahajajo v Karlsteinu, zaradi navadnih zločinov.

Politične novice.

+ Slovenska vladna kriza. »Jugoslavija« se iz Belgrada poroča: Rešitev krize v slovenski deželni vladi se je zavlekla, ker je ministristvo preobloženo z nujnimi, neodložljivimi tekočimi zadevami, zlasti pa, ker je cela vrsta ministrov odsotna iz Beograda, med njimi zlasti tudi minister Kristan, ki je v prvi vrsti interesiran. Odločitev bo padla zato najbrž šele po božičnih praznikih, ko se ministri vrnejo. — Povsod počasi, počasi, saj imamo čas! — Ureditev slovenskih vseučilišnih zadev počasi, odprava draginje in pomanjkanja živil počasi, ureditev uradniških plač

počasi, odločnost v ujetniškem vprašanju počasi, in tako naprej — vse počasi.

+ Občinske volitve. Iz vladnih krogov se poroča, da se bodo vršile vse občinske volitve po celi državi koncem januarja ali pričetkom februarja. Kakor izve »Slovenski Narod«, se v političnih krogih govori, da bodo nastopile opozicijske stranke pri volitvah skup in da se bo tudi demokratska zajednica odločila za skupno nastopanje s socialnimi demokrati. Proletariat bo obsojen, da zopet pomaga kapitalu na konja.

+ Dr. Kukovec govori. Ni mogoče boljše karakterizirati slovenske perutnice J. D. S., kakor s tem, da rečemo, da je njen predsednik dr. V. Kukovec. Ker so se vsi kmetje te stranke preselili v Samostojno in prenašajo vrhu tega tudi delavci in uradniki svojo prtljago iz J. D. S. v Narodno socialno stranko, mislimo, da so ljudje kakor dr. Kukovec dovolj sposobni, voditi kar je ostalo. Ostalo ni namreč nič. V včerajšnjem uvodniku »Slov. Naroda« (nahaja se v njem približno ducat slovničnih napak. Op. ur.) priznava voditelj Kukovec sam, da »je obžalovati ustanovitev narodno socialne stranke«, ki jo je omoval »idealen mož, Ivan Deržič«, ki je v svojem »idealizmu« podstavil svojo nogo v veliki državotvorni stranki. Vzravnana na pogorišču svoje »velike« stranke, govori o »razsulu« — S. L. S., ki ga vidi v svoji fantaziji plastično pred seboj. To mora biti zanj naravnost nepopisno veselje. Predsednik slov. perutnice J. D. S. je povikal nadalje v svoji včerajšnji razpravi socialisti v »državo ohranjujočega činitelja.« V isti sapi pa razlaga, da je bilo iz državnih razlogov nemogoče, dati tej stranki poverjenstvo za notranje zadeve: Nismo mogli sprejeti odgovornosti za slučaj, da bi soc. poverjenik napravil nekaj, kar bi spravilo »v nevarnost vse, kar je narod priboril v težkem boju.« Tako nelogično testenino producira predsednik in voditelj demokratske stranke.

+ S finančne enote v Belgradu poroča »Jutarnji List«: Reševanje valutnega vprašanja se nadaljuje. Večina navzočih finančnikov strokovnjakov je mnenja, da naj se zamena krone izvrši v razmerju 1:250 do 3, dočim finančni ministri dr. Voja Veljković in še nekateri zagovarjajo zameno krone z dinarjem po 1:4. Nekateri so celo za to, da se zamena krona z dinarjem al pari ali k večjemu z 1:2, ker bo na ta način današnji kroni v naših krajih izven Srbije ostala ista plačilna vrednost, toda v tem slučaju obstoja bojazen, da se vrednost na mednarodnih tržiščih ne bo povišala. Na drugi strani je strah, da bodo po končni popolni odtegnitvi krone iz prometa cene blagu v kronah nasprotno onim v dinarjih, kar se je bilo pokazalo in godilo v Belgradu; dokler je namreč krona bila plačilno sredstvo v Srbiji, so bile cene skoraj vsemu v kronah ravno iste kakor sedaj v dinarjih. Anketa za rešitev valutnega vprašanja bo trajala po priliki do konca tekočega meseca.

+ Svoboda zborovanj. Uradno se poroča: Dogodili so se v zadnjem času ponovno obžalovanja vredni slučajji, da se je svoboda zborovanja in shodov, zajamčena v okvirju naredbe ministrskega sveta z dne 20. maja 1919, uradni list št. 98, kršila po nepoklicanih elementih, ki zborovanja in shode nasilno motijo ali celo razbijajo, da se celo osmelijo zborovalce same ogrožati. Da se v bodoče vsakršna slična nasilja prepreči, je naročilo predsedstvo deželne vlade, da se pristojne oblasti (okrajna glavarstva, policijske oblasti itd.) strogo ravnajo po določilih §§ 15—17 zakona o varstvu zborovalne svobode z dne 26. januarja 1907, D. Z. L. št. 18. Dotična določila o varstvu zborovalne svobode se glase: § 15. (Preprečenje zborovanja.) Kdor preišli sam ali v zvezi z drugimi onemogoči zborovanje volilcev, ki je bilo sklicano zato, da bi volilci poslušali kandidata, da se pogovore o volitvah ali da se jim podajo poročila o delovanju, ali kdor onemogoči pod društveni ali zborovalni zakon spadajoče zborovanje, zakonito sklicano, da bi se razpravljalo o javnih stvarih, s tem da zabrani vstop osebam, ki imajo pravico udeležiti se ga, da neupravičeno udere vanj, da izrine navzoče ali osebe, ki so poklicane za vodstvo in red, ali da se s silo upira njihovim formalnim ukazom, zadevajočim tek zborovanja, se zaradi prestopka kaznuje z zaporom od enega tedna do treh mesecev. V obtožilnih okolnostih zlasti zoper povzročitelja, ali one osebe, ki v družbi in dogovorno onemogočijo zborovanje, je prisoditi težki zapor do šest mesecev. Pri zborovanjih, ki jih ni presojeti po društvenem zakonu, veljajo sklicatelji za tiste osebe, ki so poklicane za vodstvo in red zborovanja, dotelej, dokler ne določijo zborovalci teh oseb. § 16. govori o neupravičeni udeležbi na zborovanjih in se glasi: Kdor se vedoma neupravičeno udeleži kakkega zborovanja v § 15. označene vrste, ki je po sklicanju določeno za volilce ali za določno omejeno skupino volilcev, za ude kakkega društva, ali za vabljene udeležnike, in ne zapusti zborovanja vkljub

pozivu za vodstvo in red poklicanih oseb, se kaznuje z globo od 10 do 200 kron. Slednjič določa § 17., da so za postopanje in razsojevanje o prestopkih, določenih v teh paragrafi kompetentna okrajna sodišča, dočim imajo politična oblastva kaznovati vse osebe, ki se neupravičeno udeleže kakkega zborovanja.

+ Hvalevredna decentralizacija. Tudi sedanja »centralistična« vlada je začela decentralizirati, ker uvidi, da so njeni belgrajski centralni uradi deloma nesposobni deloma nemarni. Pri deželni vladi za Slovenijo v Ljubljani se je na prizadevanje poslanca Smodeja ustanovila za lastno območje Devizna centrala, ki naj bi odpravila nedostatk Centrala za plačevanje v inozemstvu v Beogradu, pod katerimi je do sedaj močno trpela izvozna trgovina. Novoustanovljena Devizna centrala v Ljubljani bo izplačevala izvoznikom tujo vrednost v jugoslovanskih kronah takoj, ko bo dobila od za to določene banke obvestilo, da je pri njej zadevni računski znesek vplačan in sicer po kurzu, ki ga bo določevala D. C. Na ta način bo izvoznikom izplačana izvozna vrednost lahko že par dni po plačilu inozemskega kupca, kar je zelo važno, ker bo izvoznikom na ta način dana za kalkulacijo v tuji vrednosti trdna kurzna baza, katere do sedaj niso imeli. Tudi bodo prišli tako takoj do svojega denarja, med tem ko se je dosedaj izplačilo včasih po več mesecev zavlekle. Ako odstopi izvoznik razpoložljivo tujo vrednost D. C. v Ljubljani, je s tem oproščen vseh obveznosti napram ljubljanski ekspozituri centrala za plačevanje v inozemstvu.

+ Belgrajske novice. Podpisan je ukaz o napredovanju in premeščanju uradnikov pri naših poslanstvih v inozemstvu. — Podpisan je ukaz, da preide dubrovniški »Dvor« kot zgodovinski spomenik v državno last. — Ravnateljstvo belgrajskega vseučilišča je razpisalo mesto docenta za logiko.

+ Dr. Šusteršič v tuji službi. Dr. Vladimir Pegan, odvetnik v Ljubljani, nas prosi, da priobčimo to-le njegovo pismo: »Pišem Vam kot zastopnik ge. Bogomile dr. Šusteršičeve in Vas prosim, da izvolite na primeren način objaviti sledeče pojasnilo: V zadnjih dneh so prinesli hrvatski in slovenski listi vest, da se je dr. Šusteršič mudil v zadnjih časih v Italiji in agital pri slovenskih vojnih ujetnikih za bivšega črnogorskega kralja Nikito, dalje da rovari po Italiji, plačani z denarjem Habsburžanov, zoper državo SHS. Ta vest je popolnoma izmišljena in docela neresnična. Do konca maja je bila ga. dr. Šusteršičeva vedno skupaj s svojim možem v Švici in pravi, da je pripravljena vsak trenutek pod prisego potrditi, da med časom ni imel z nobenim politikom niti osebnega, niti pismenega stika. Že pred prevratom je sklenil, da se nikdar in pod nobenim pogojem več ne vrne v politično življenje in da se ne udeleži politične akcije, kaj šele da bi se spuščal v take pustolovščine, kakršne se mu očitajo. Od mesca maja naprej pa dobiva ga. dr. Šusteršičeva od svojega moža teden za tednom povprečno vsaj po 2 pismi, iz katerih se razvidi, da je bil njen soproj ves čas v svojem stalnem bivališču, ker so vsa pisma oddana iz istega naslova. Izvzet je iz tega samo kratek čas, ko je bil dr. Šusteršič s svojim sinom, tehnikom, iz zdravstvenih ozirih na kratkem počitniškem potovanju po Švici, a tudi s tega potovanja je vedno pošiljal pisma in dopisnice na svojo soprogo. Ta pisma so vedno vsaki javni oblasti na razpolago. Iz tega pa sledi, da je popolnoma nemogoče, da bi bil dr. Šusteršič kdaj po Italiji potoval ali se tam mudil in iskal dobrovoljcev za namene bivšega črnogorskega kralja. Sicer pa se oblasti države SHS lahko po svojih švicarskih zaupnikih vsak trenutek lahko prepričajo o življenju in delovanju dr. Šusteršiča. Prepričanje imam, da se je ta vest porodila iz zgolj političnih motivov brez vsake realne podlage. V nadi, da boste resnici na ljubo sprejeli objavo teh vrstic, bilježim z odličnim spoštovanjem dr. Vladimir Pegan.

+ Za katoliško izobrazbo ljudstva so uvedli bavarski katolični novo živahno gibanje. Vse izobraževalno delo bodo enotno organizirali v krajevnih izobraževalnih odborih, v katerih bodo zastopana vsa krajevna katoliška društva. Krajevni odbori se združijo v deželno izobraževalno odbor, ki ima svoj sedež v Monakovem. Za delo so sestavili enoten program.

Vladne odredbe za prehrano.

Zagrebska »Riječ SHS« poroča iz Belgrada z dne 15. t. m.: V naših pasivnih pokrajinah je zadnji čas pretila in še preti težka prehranbena kriza. Sedaj je ministrski svet dovolil 150 milijonov kron kot prometni kapital, s katerim bo razpolagalo prehranbeno ministristvo za potrebne kraje. — Minister za prehrano je osnoval odtok za preskrbovanje pasivnih krajev z moko, ki je podrejen neposredno njemu in ki naj se briga v prvi vrsti za preskrbovanje s krušno hrano, eventualno

pa tudi z ostalimi potrebščinami. Gospod minister za prehrano je določil — kakor smo izvedeli — 50 milijonov kron, da se razdele raznim aprovizacijam, organizacijam in kooperativam, ki se pečajo z nabavo živil na debelo za te kraje.

Da se organizira delo na popolnoma trgovski podlagi, se je ustanovil poseben sindikat trgovskih zavodov, ki bo vodil trgovsko-tehnično stran poslov po navodilu in pod kontrolo odtoka za preskrbovanje pasivnih krajev. Gre za to, da se nabava za domače potrebe in za izvoz koncentrira v eni roki, ter bo, kakor se govori, odtok za preskrbovanje vršil tudi tiste nabave, ki jih potrebuje »centralna uprava« za izvoz v inozemstvo temeljem dosega sklenjenih dogovorov. Vsak drug izvoz življenjskih potrebščin se — kakor smo poučeni — za nedoločen čas ustavi.

Vodil se bo oster boj proti tihotapstvu, ki se je tako razširilo, da bi — ako bi se tako nadaljevalo — prišla v nevarnost prehrana v državi sami. Istodobno s to akcijo za preskrbo bo ministristvo izvedlo drugo akcijo za rocenitev blaga. Po vsej priliki se določi maksimum meščanskega dobička, ki ga bodo smeli trgovci v svojo korist zaračunavati. Proti skrivalcem živeža, ki jih je, kakor se zdi, več, nego se je mislilo, se bo vodil oster boj. Istotako kaže, da se v slučaju potrebe uvede prisilna ponudba hrane državi in ako to ne bo zaleglo, se poseže po ostri rekviziciji pri vseh, ki se pozivu države ne bi odzvali. Dalje se bo vsem velikim mlinom prepovedalo, da sami nabavljajo pšenico za mletev moke, ker se je pokazalo, da ti mlini prodajajo potem moko za ceno, ki ni v nikakem razmerju s cenami pšenice. Pšenico za mline bo dajala država in določala mlinom poleg mletve ceno, po kateri smejo prodajati moko.

Potrebno je, da se v očigled vsem tem odredbam za preskrbo pasivnih krajev popravi in zagotovi tudi promet. Potrebno je tudi vsaj to, da se transportom živeža da predprava pred vsemi drugimi transporti, v vsakem času in za vse kraje.

Dnevne novice.

— Župnik Filip Merješič se je vrnil. Italija izpušča civilne internirance. Nekateri so se v zadnjem času že vrnili, med njimi tudi g. Filip Merješič, župnik na Ledinah pri Idriji. Italijani so ga bili zvalili 16. jan. t. l. pozno zvečer od doma, češ, da mora govoriti z generalom v Idriji. Odpeljali so ga še isto noč v Videm, kjer je ostal 14 dni v skupnem zaporu. Odtod so ga odpeljali preko Bologne, Rima, Neapla v Potenzio, glavno mesto pokrajine Basilicata v južni Italiji. Tu je ostal do 22. novembra, ko mu je bil dovoljen povratek. 28. novembra je dospel nazaj na svojo župnijo Ledine. Pisec teh vrstic je imel tedaj priliko z njim govoriti ter sporoča pozdrave njegovim sorodnikom in znancom.

— Umrlj vojni ujetnik v Italiji. »Slovenski Rdeči križ« javlja: V bolnišnici Ospedaliere prig. di guerra, Velletri, Italia sta umrla: Pečnik Janez, pešec, gorski str. polk št. 1, rojen 1899, Železna kaplja, Korosko, dne 13. oktobra 1919 in škrli Janez, pešec, topn. p. 129, rojen 1898, Ulaka, Kranjsko, dne 22. novembra 1919.

— Umrl je v Davosu v Švici Branko Božovič, bivši glavni urednik »Piemonta« v Belgradu.

— »Mir«, glasilo koroških Slovencev, je začel po dvamesečnem prestanku zopet izhajati v Prevaljah, kjer se je sedaj namestila tiskarna Družbe sv. Mohorja. Uredništvo »Mira« je začasno v Velikovcu.

— Akademiki - begunci! Vse akademike-begunce pozivljamo, da se v lastnem interesu takoj vpšejo v Udruženje jugosl. akad. beg. odtok, Ljubljana, Pražakova ul. 3-I. Tovariši, ki se javijo pisмено, naj obenem pošljejo osebne in imovinske podatke. Vpisnina znaša 3 K in celoletna članarina 2 K. Odbor.

— Samopomoč. Vabilo k občnemu zboru Samopomoči, gospodarske zadruge javnih nameščencev in upokojencev v Novem mestu, ki bo v nedeljo, dne 21. decembra 1919, ob pol 14. uri v porotni dvorani okrožnega sodišča v Novem mestu.

— Akcijski odbor zoper draginjo v Celju je sklical dne 15. t. m. v malo dvorano Narodnega doma sestanek, na katerem se je razpravljalo o ustanovitvi splošnega konzumnega društva. Splošna gospodarska združba za Slovenijo v Ljubljani je že dovolila primerni kredit in prostor je tudi zagotovljen. Skratka, priprave so v polnem teku in domalega končane. Pripadilo je že precejšnje število članov. Da se pa more čimprej začeti s poslovanjem konzuma, vabimo vse, ki nameravajo pristopiti in še tega niso storili, da to kakor hitro mogoče store. Sklical se bo nato občni zbor, na katerem se bo izvolil upravni odbor. Delež znaša 50 K, pristopnina 4 K. Nove člane in vplačila sprejema iz prijaznosti gosp. Janko Bovha. Kralja Petra cesta. Pripomniti je treba, da je to splošno konzumno društvo, katerega se morejo posluževati vsi stanovi.

Mislimo, da bi bilo odveč, važnost takega konzuma za Celje posebej naglašati.

— Slov. kat. izobraževalno društvo v Mengšu ponavlja v nedeljo, dne 21. t. m. igro »Miklova Zala«. Začetek ob 3. popoldne. Vse prijatelje naših odrov prijazno vabi k udeležbi odbor.

— Graški večer. Graška družba izza vojnih dni iz »Lontovža«, »Risa« in »Štajerske« se vabi na prijateljski sestanek v soboto, dne 20. t. m., zvečer k »Ruskemu carju« na Posavje.

— Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani je upeljalo z današnjim dnevom na nastopnih lokalnih progah te-le mešane vlake: Proga Ljubljana—Vrhnika: Vlak št. 2701, 2702, 2703 in 2704; proga Slov. Bistrica—Slov. Bistrica mesto: vlak št. 3202, 3203, 3212 in 3213; proga Poljčane—Konjice: vlak št. 2301 a, 2302 a, 2305 in 2306 a. Odhod in prihod vlakov sta razvidna iz stenskega voznega reda.

— Velika tatvina v Kamniku. V noči od 15. na 16. decembra t. l. so vlomili tatovi v trgovino Ivan Žargija na Glavnem trgu v Kamniku, odkoder so odnesli pri glavnih vratih mnogo kosov manufakturnega blaga, sukna, baržuna, blačevino, žensko modno blago, šifon, cefirje itd. Škoda je tako ogromna, da se ceni tatvina tretjino cele zaloge. Akoravno je bila trgovina zelo dobro zatvorjena in so vse iste zapore varovale trgovino nad 31 let istega gospodarja, kljub temu so močerni zločinci z največjo urnostjo vlomili, tako da ni nihče opazil in ni bilo slišati niti najmanjšega šuma. Največjo krivdo, da se kaj takega dogodi na Glavnem trgu, je pač predpisciati varstvenim organom, ker je mesto ponoči brez vsakega čuvara, dasi-ravno se dogajajo tako pogostoma tatvine.

Cenjenim naročnikom!

V današnji številki »Slovenca« prejmo cenj. naročniki razun onih v Hrvaški, Srbiji in Dalmaciji položnice poštne hranilnice, s katerimi naj se čim prej mogče obnovi naročnina na »Slovenca« za čas od novega leta naprej.

»Slovenec« stane v sedanji veljavi krone, in sicer:

za en mesec	K 10.—
za četrto leta	K 30.—
za pol leta	K 55.—
za celo leto	K 100.—

Ta cena velja za vso Jugoslavijo, po pošti in v Ljubljani, Češko-Slovaško in Nemško Avstrijo, za ostalo inozemstvo pa četrtletno K 35.— polletno K 70.— celoletno K 140.—

Za mesec januar plačajo dosednji naročniki še staro ceno 7 K, za nove naročnike pa ta cena ne velja.

Za naročnike v Bosni in Hercegovini, Češko-Slovaški in Nemški Avstriji smo pri-ložili posebne položnice, ostali naročniki izven Slovenije pa naj nam dopošljejo naročnino po poštinih nakaznicah.

Položnice naj se izvolijo porabiti iz-ključno samo za naročnino na »Slovenca«, vsaka druga pošiljatev ((darovi itd.) naj se opravi po nakaznici. Ker ima vsak časopis svoje poštne položnice, naj bi se iste porabile samo za oni namen, za katerega se prilože. S tem se odstrani zelo mnogo nečistih pomot in znatno razbremenijo no-voletno delo pri upravljanju časopisov.

Uprava »Slovenca«

Ljubljanske novice.

Ij Slovenska kršč. socialna zveza. Se-ja S. K. S. Z. se vrši danes, v četrtek dne 18. t. m. točno ob 8. uri zvečer. Odborniki in zastopniki društev se nujno vabijo, da se zanesljivo udeležijo te seje. — Odbor.

Ij Občni zbor Cecilijinega društva za šentpetersko župnijo bo v nedeljo 21. decembra 1919 ob 10. uri v cerkveni hiši. — Predsednik.

Ij Orliški krožek — Sv. Peter vabi čla-nice k dekliskemu večeru, ki se vrši v pe-tek, 19. t. m. ob 7. zvečer v Ljudskem do-mu (II. nadst.) Udeležba je obvezna za vse članice. Bog živi!

Ij »Krivoprišežnik«, ljudsko igro v 3 dejanjih (7 slikah) pridedi Sentjakovski Orel v Ljubljani v soboto in nedeljo dne 20. in 21. decembra v Ljudskem domu. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Konec po 10. uri. Med odmori svira odsekov violin-ski orkester. Vstopnice se dobe v trgovini gospe Česnovar, Stari trg 16, v nedeljo dne 21. t. m. pa v »Prosvetnem društvu«, Florijanska ulica 15, od 8.—12. in od 2. do 5. ure popoldne ter eno uro pred vsako predstavo pri blagajni v Ljudskem domu. Vabimo! Odbor.

Ij Kat. mlad. društvo priredi v ne-deljo 21. decembra ob 3. uri popoldne v Ljudskem domu igro »Mlini pod zemljo«. Vstopnice se prodajajo v predprodaji v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12 od četrta naprej zvečer od 6. do pol 8. ure in v nedeljo dopoldne od 10. do 12. ure dop. in 1 uro pred predstavo v Ljudskem domu. Vabljeni vsi ljubitelji mladine.

Ij Društvo ljubiteljev poljskega na-roda otvori kurz poljskega jezika. V to svrhu se bo vršil v četrtek, dne 18. dec. ob 6. uri zvečer sestanek v prostorih »Matice Slov.« (Kongresni trg 7/I.). Vabljeni so na ta sestanek vsi, ki so se že vpisali v društvo ali se šele mislijo vpisati. Kulturna in politična važnost poljskega na-roda med Slovani je tolika, da je pričakovati obile udeležbe.

Ij Mesarji v Ljubljani so včeraj zvišali cene mesa za 4 krone. Deželna vlada smatra ta povišek za neupravičen in bo-če se takoj ne vzpostavi prejšnje cene, nastopila z najstrožimi represalijami na podlagi navedbe zoper navijanje cen.

Ij Božična drevesca. Mestno gozdar-stvo ima na prodaj lepe smrečice za bo-žična drevesca. Prodajajo na dvorišču ljubljanskega gradu, pa se občinstvo vabi k nakupu

Izpred poročila.

Ljubljana, dne 17. decembra 1919.

Tatvine na škofojloškem kolodvoru.

Pred ljubljansko poroto so se danes zagovarjali l. 1866. rojeni Matija Žigon, ki je bil že kaznovan, dalje mehanik An-ton Majcen in trgovski pomočnik Adolf Kern: vsi škofjelčani. Žigon je pa znan po Corenskem kot zelo premožen človek.

Obtožba jim očila: Dne 17. avgusta l. l. je dospela na kolodvor na Trati pošiljatev tobaka za Mar. Žigon. Pošiljatev so precej spravili v postajno skladišče. Ko je prišel skladiščnik Fr. Primožič v skladišče, je zapazil, da so vdri tatovi skozi streho, odzatroj s silo odprli zaklenjena vrata in odnesli velikansko množino to-baka in sicer: 1 zaboj s 30.000 egiptovski-mi cigaretami, 1 zaboj s 30.000 damskimi cigaretami, 1 zaboj s 1000 zavitkov her-cegov. tobaka, 3 ovoje tobaka za pipo s 500 zavitkov in 1 zaboj v klobasah; vred-nost ukradenega tobaka se navaja s 14.065 K. Železničarji so precej sumili An-tona Majcena, celo njegov lastni oče ga je osumil tatvine. Majcena so aretirali. Tajil je. Preiskovalni sodnik ga je pustil pri-vesti v skladišče, kjer so se poznali sle-dovi stopinj krvavih nog, ki so se popol-noma ujemali z njegovo nogo. Majcen je nato pripoznal, da je res v družbi dveh tovarišev kradel. Že takrat je navedel, da ga je pred enim tednom Matija Žigon pre-govarjal, naj vlomijo v postajno skladišče, kadar dospo tobak, kar bo Žigon že pre-je izvedel. Žigon je Majcena skušal pridobiti za tatvino, ker je mehanik in kot tak spo-soben, da vlomijo ključavnico.

Rekel je, da je podjetje zelo dobička-nosno in da, če jih zalotijo, ne sme nikdo krivde pripoznati, sicer tatvine dandanes sploh ne izsledijo. Vsi so se s častno besedo zavezali, da ne izdajo nikdar drug druge-ga. Žigon je bil dne 16. avgusta v Ljub-ljani, kjer je izvedel, da pride drugi dan tobak na Trato pri škojji Loki. Takoj drugi dan je Majcen dobil dva fanta v škojji Loki, s katerimi se je dogovoril, da bodo okrog polnoči tatvino izvršili. Na ve-selici v škojji Loki se je Majcen zamudil, prišel je šele ob pol 3. uri na kolodvor, kjer sta ga tovariša čakala, češ, da sta tatvino izvršila, naka jima je pomagal to-bak spraviti na varno. Tako trdi Majcen, ki pravi, da sta bila njegova tovariša Ja-nez Ravnika in Kokalj, katerih pa še ni bilo mogoče izslediti, dasi jih je Majcen popisal.

Matija Žigon odklanja vsako udeležbo pri tatvini, toda ker Majcen sploh ni mo-gel vedeti, da je dospel tobak na kolo-dvor, ker je bil z Žigonom že dolgo časa pre-je v kupčijskih zvezah za blago dvom-ljivega izvora, ker je Žigon pri zaslišanju dajal Majcenu znamenje, ker je sodniku rekel, da bo navedel sotorilce, kadar pride njegov čas, se pa more dvomiti o tem, da je bil pri tatvini udeležen, in da moramo verjeti Majcenu, ker ni niti naj-manjšega poudara zato, da bi spravljal Ži-gona v kazen. Tudi Žigon ne tajni, da bi se bil kdaj sprl z Majcenom, zakaj naj bi ga dolžil tako velikega hudodelstva.

Anton Majcen in Adolf Kern pa sled-njič tudi pripoznata, da sta meseca februa-rija ukradla iz vagona blaga v vrednosti 2160 K in se le zagovarjata, da vagon ni bil zaklenjen, ampak so bila vrata le pri-prta, toda Fr. Primožič trdi, da je bila ključavnica zaklenjena in da sta ključav-nico pokvarila.

Zaslišavanje Majcena.

Predsednik Majcenu: »Ali se čutite krivega?« — »Nikdar bi ne bil tega storil, če bi me ne bil Žigon zapeljal.« — »Torej se čutite krivega?« — »Da.« — »Povejte, kako je bilo!« — »Dovršil sem obrtno šolo na Dunaju, kjer sem bival dve leti. Žigona poznam, ko sem hodil še v šolo. Bil sem pri legionarjih v Radovljici. Ker nisem do-bil nobene službe, sem veržil skupno s Krnom.« — »Ali ste imeli kupčije z Ži-gonom?« — »Da, s tobakom. Rekel mi je, da mu je ljubše blago, kakor denar. Vzel sem doma obleko, jo zastavil pri Žigonovi gospe, katera mi je dala tobaka za 402 K in 188 K denarja. Ko je hotel nekoč oče obleči suknjo, je prišla vsa reč na dan.

Zastavljeno blago je oče rešil. Potem pri-poveduje, da ga je vprašal Žigon, če je še straža na kolodvoru. Na to je rekel: »Ne-kaj, Majcen, Vam bom povedal, toda mo-rate jezik za zobmi držati.« Predstavil mi je Janeza Ravniharja in Janeza Ko-kalja in rekel, da zdaj pride lahko do to-baka. »Branil sem se, toda vsi trije so me pregovorili. In če nas zasačijo?« sem vprašal. Žigon je rekel: »Če koga zasačijo, naj reče, da ni bil zraven, ali pa, da je bil sam in da naj vsake pol ure drugače go-vori. Dne 15. avgusta sta šla z Žigonom skupaj po tri komete. Med potjo mu je Žigon rekel: »Kdor krade in goljufa, ta ima, kdor pa ne, ta bo pa ostal revež. Po-vedal mu je tudi, da gre drugi dan v Ljub-ljano poizvedeti, kdaj da pride tobak. V nedeljo dne 17. avgusta sta mu tovariša povedala, da naj pride o polnoči na kolo-dvor. Za komete mu je plačal Žigon 60 K in mu podaril 1 škatlo Damen-cigaret. Po-vedal mu je tudi, da pride tobak: Na to pove, da si je popoldne pri kopanju ranil nogi in da se je zamudil do pol 3. ure na veselici. Ko je prišel na kolodvor, sta ga tovariša kregala, ker se je zamudil. Vprašal je po Žigonu, toda rekla sta mu, da ga ne bo, ker bi bilo sumljivo, če bi tako zgodaj jutraj prišel z vozom. Tobak so skrili na vrtu hiše, kjer Majcenovi stanuje. Tovariša sta rekla, da se odpeljeta v Ljubljano in da se vrneta zvečer. »Ob 6. uri jutraj sem šel v škojjo Loko, ko je Žigon odpiral trafiko. Namignil mi je z očmi in rekel: »Ali je bilo kaj slano?« Z očmi sem mu namignil: da.« — Odšel sem domov, kjer so mi pa že povedali, da me je zaradi tobaka oče naznanil orožnikom. Pri konfrontaciji z Žigonom v škojji Loki me je fiksiral in z glavo odkimal, da naj o njem molčim.« O tatvini meseca februa-rija 1918 pravi, da ga je pregovoril Kern in da je to povedal zato, ker so ga dolžili drugih tatvin, sem rekel gospodu preisko-valnemu sodniku: »Kar sem storil, bom pripoznal.«

Zaslišavanje Žigona.

Predsednik Žigonu: »Ali se čutite krivega?« — »Popolnoma nič.« — »Koli-ko časa ste hodili v šolo?« — »Dovršil sem eno gimnazijo, se izučil trgovine; v Loko sem prišel l. 1891., imel sem trgo-vino; l. 1911. me je polom »Glavne« uni-čil; zaradi pregreške krize sem dobil 14dnevni zapor. Potrudil sem se in sem izprosil na Dunaju, da se je prepisala tra-fika na mojo ženo.« — Predsednik: »Ali poznate Majcena?« — »Zadnjih 14 dni se ga bolj spominjam. S Krnom sta hodila po tobak. Zaradi očeta sem mu dajal več to-baka, kakor drugim, toda samo za gotov denar, nikdar ne za obleko.« — Predsed-nik: »Kaj pa glede tistih 600 K?« — »Ni-sem bil doma.« — »Ali ste kdaj izven tra-fike občevali z njim?« — »Nikdar, razen ko sva šla skupaj radi tistih komatov.« — »Ali je res, kar pravi Majcen o Vas?« — »Čisto nič. Od A do Z je vse izmišljeno.« — V roke se nista vrgla?« — »Ali ste šli zaradi tobaka v Ljubljano?« — »Da, moja žena nima denarja in si je morala poskr-beti denar. V Ljubljani sem slučajno vi-del, da vozijo v škojo tobak.« — Predsed-nik: »Ali je bil Majcen v ponedeljek pri Vas?« — »Ne.« — »On pravi, da je bil tam.« — Žigon: »To ni res, to je laž.« — Majcen: »Kaj ni res, saj ste mene učili la-gati.« — Žigon: »Hafner me je opozoril, da je Majcen doma kradel in meni nosil. Konsterniran sem šel domov. Majcenovemu očetu sem hotel vrniti denar, pa ga ni maral, kar se mi je čudno zdelo. Zvečer me je v škojji Loki respicient finančne straže namignil, da spravljajo mene v zvezo s tatvino. Prišla je preiskovalna ko-misija, ki je našla pri meni različno blago. Predsednik: »Povejte nam, kaj se je zgodilo po aretaciji pri konfrontaciji z Majcnom? Ali ste dajali kaka znamenja?« — »Čisto nič.« — »Na čigavo ime se glasi trafika?« — »Na ime moje žene.« — Pr-žavni pravnik dr. Ogoreutz Žigonu: »Ka-kšen vzrok naj bi imel Majcen, da bi Vas naznanil?« — »Zato, da bi bil kdo drugi kaznovan.« — Dr. Ogoreutz: »Ali je je-zen na Vas?« — »Ne.« Žigon je še pove-dal, da misli na spletko, da bi se njegovi ženi odvzela iz nevoščljivosti trafika.

Adolf Kern

pravi, da je bil takrat meseca februarja ob tatvini na kolodvoru pijan in da je škoda poravnana.

Vprašanja porotnikom.

Sodni dvor je stavil porotnikom štiri glavna vprašanja. Po govorih državnega pravnika dr. Ogoreutza in zagovornikov dr. Šviglja, dr. Furlana in dr. Frlana ter po celo temeljitem ekspezeju predsednika senata nadsvetnika Peterlina so se podali porotniki v posvetovalnico.

Vsi obtoženci krivi.

Porotniki so odgovorili na vprašanja tako, da so vprašanje glede na krivdo Majcena in Kerna soglasno potrdili, glede na Žigona so pa potrdili krivdorek z 8 da in s štirimi ne.

Sodba.

Predsednik nadsvetnik Peterlin na-znani razsodbo, s katero se obsodijo Maj-

cen na eno leto, Žigon na 18 mesecev in Kern na 5 tednov težke ječe. Kern je pre-stal kazni s preiskovalnim zaporom.

Najnovejša poročila. Uradniška stavka pre-povedana.

PRESTRAŠENA VLADA HITI SKLEPATI.

LDU Ljubljana, 17. decembra. Mini-strstvo za notranje zadeve je vse uradniške protestne shode, ki so se nameravali za jutrišnji dan, prepovedala, ker je vlada že iz lastnega nagiba z naporom vseh finan-čnih moči ugodila uradniškim željam. Vla-da ima vzroka dovolj, da smatra, da so od izvestne strani shodi aranžirani samo z namenom, da se že sklenjene stvari pred-stavljajo kot uspeh subverzivnih, zlasti komunističnih agitacij. Vlada smatra shode kot nepotrebne in zaraditega nedopust-ne, ker se nameravajo med uradnimi ura-mi, kar je pač nedopustno v trenutku, ko je jugoslovansko uradništvo dobilo svoje priznanje in take poviške plač, kot nikdar ni pričakovalo.

LDU Ljubljana, 17. decembra. Ob pol 11. zvečer je došla na predsednika deželne vlade službena depeša ministrstva za no-tranje stvari, s katero se javlja, da je mi-nistrski svet že 16. decembra opoldne končno rešil vprašanje povišanja uradniških plač v smislu predstavitve uradnikov. Publikacija se je zakasnila iz čisto tehnič-nih razlogov, ker so bili spričo naglosti, s katero je ministrski svet stvar obravnaval, predlogi v mnogih podrobnostih neizde-lani in so nastale naravnost nemogoča nasprotja v tem zmislu, da bodo nižje ka-tegorije v nekaterih primerih imele boljše prejemke od višjih. Po vsem tem je pri-redba protestnih shodov povsem nepotre-bna, ker je vlada iz lastnega nagiba, videč težki položaj uradništva, stvar uredila v zadnjih podrobnostih že v včerajšnji seji.

LDU Beograd, 17. decembra. Službe-no. Ministrski svet je v seji od 16. t. m. definitivno sklepal o ureditvi uradniških prejemkov ter popolnoma sprejel zahteve javnih nameščencev vseh kategorij. Mini-ster za konstituantce je poverjen, da izdela besedilo navedbe, ki bo radi obsežnosti gradiva izgotovljena v 2 do 3 dneh in po-tem takoj objavljena v službenih novinah. Vsi ti prejemki stopajo v veljavo z dne 1. decembra t. l. Vsi javni nameščenci se opozarjajo, naj se nikakor ne pregrešijo proti službenim predpisom, ker bi se taki pregreški sedaj ne mogli več spregledati. (Državni uradniki v Ljubljani so namera-vali danes štrikati od 10. do 1. ure.)

Zagreb, 17. decembra. Ban je podre-jenim uradom sporočil, da je ureditev uradniških plač izvedena po zahtevah jav-nih nameščencev in da tozadevna dela dosedaj niso dovršena zaradi tehničnih težkoč. Ban je zagrozil uradništvu s proti-odredbami, ako bi se njihovo postopanje ne strinjalo več z zakonitimi odredbami.

USTAVOTVORNE SKUPŠČINE NOČEJO.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 17. decembra. Od 1. janua-rija nadalje, kakor poročajo, se narodnim poslancem ne bodo več izplačevale dne-vnice ter so isti večinoma že odpotovali iz Belgrada domov. Ako do 15. februarja, do tega časa je namreč parlament odgo-den, ne pride do sporazuma med vlado in opo-zicijskim blokom, se bodo razpisale vo-litve, ki bodo v prvi polovici aprila. Te volitve ne bodo za ustavotvorno skup-ščino, nego za navadno narodno predstavi-ništvo, ki naj pripravlja tla za volitve v konstituantno. Ta bi se sestala na ta način, šele naslednje leto.

TISKOVNA VEST.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Zagreb, 17. decembra. Novo izišlo gla-silo dr. Medakovičeve skupine »Novo de-lo« proglašja kot svoj program: Hočemo edinstveno državo, upravljano po načelih skupne suverenosti krone in naroda, hoče-mo državno zavest, ki je pred strankarski-mi interesi, hočemo vlado za narod in ne vlade, ki zastopa strankarske interese.

Gospodarske novice.

g Č. gospodom duhovnikom in cerkve-nim predstojništvom nujno priporočam, da pristopijo kot člani k Zadrudni zvonarni. Delež znaša 500 K. Zadrudna zvonarna je član D. d. strojnih tovarn in livarn v Ljubljani in participira na dobičku te druž-be. Sedaj je ravno razpisana nova emisija delnic po kurzu 850 K za nove delničarje. Ker je zadr. zvonarna stara delničar te družbe, zato ji pripade 250 delnic po kur-zu 600 K. Odbor Zadr. zvonarne je sklenil, da kupi te delnice in zato je p. n. gospo-dom zopet dana prilika, da pristopijo kot člani k Zadr. zvonarni z deležem 500 K. Pristopi z vplačanimi deleži se sprejemajo do 25. decembra 1919, ker se s tem dnev konča subskripcija. Pristopnice in deleži naj se pošiljajo na Zadrudno zvonarno v Ljubljani — oziroma na gosp. Janko Barle,

mestni župnik in upravni svetnik. D. d. str. tov. in liv. v Ljubljani.

g Za živinorejske namene. Občine, okrajni zastopi in denarni zavodi se uljudno naprošajo, da pri sestavi proračunov za prihodnje leto ne pozabijo na potrebe naše silno oškodovane živinoreje. Baš ta panoga je v vojni toliko trpela, da bo trajalo nekaj let, preden se najhujše rane zacelijo. Neobhodno je potrebno, da se pregleda to, kar nam je ostalo. Zato se bo vršilo prihodnje leto več živinorejskih razstav v raznih krajih Slovenije. Poverjeništvu za kmetijstvo je v svrhu razdelitev nagrad za najboljše uspehe živinorejcev, določilo precejšen znesek, vendar pa v imenu dobre stvari prosim, da tudi občine, okrajni zastopi in denarni zavodi stavijo po svojih močeh v proračun primerne zneske za premovanje živine. Eno izmed najtežjih in najvažnejših vprašanj je vprašanje pravilne bikoje. Toliko pa je že sedaj razvidno, da bo nastopilo veliko pomanjkanje na dobrih plemenjakih, če se temu vprašanju ne posveti večje pozornosti. Zato priporočamo, da živinorejci prijavijo lepe bikce in mrjaške dobrega pokolenja živinorejskemu nadzorništvu poverjeništvu za kmetijstvo, ker namerava taisto posredovati pri odbiiranju za plemo in pri nabavi plemenjakov. Na vsak način bo treba v zboljšanje bikoje nekaj večjih žrtv, saj je od dobrih plemenjakov odvisna prihodnost živinoreje. Priporočamo torej, da se vstavijo tudi za nabavo plemenjakov in za obdarovanje najboljših bikov ob priliki licencovanja primerne vsote v proračun, kajti znesek, ki ga ima kmetijstvo poverjeništvu na razpolago, bo služil le v nekako pobudo in priznanje požrtvovalnega dela. Le v skupnem in složenem delu bomo postavili trdne temelje naši živinoreji. Upam in sem prepričan, da moja prošnja ne bo zastoj, saj bo denar, ki je naložen v smotreni akciji za pospeševanje živinoreje, nosil najboljše obresti v dohodni prihodnosti. — Inž. Zidanšek, živinorejski nadzornik.

Dijaški vestnik.

d Danica. Na običnem zboru dne 13. decembra Jug. kat. akad. društva »Danica« se je izvolil sledeči odbor: Predsednik: Krek Miha, iur. Podpredsednik: Bitenc Mirko, phil. Tajnik: Bernot Ciril M. phil. Blagajnik: Eiletz Leopold, iur. I. knjižničar: Polzelnik Ivan, phil. II. knjižničar: Žužek Lojze, techn. Gospodar: Lavrič Janko, phil. Arhivar: Cemažar Fr., phil. Zapisnikar: Jeras Ivan, phil.

d Na diskusijskem večeru »Danica« dne 18. decembra ob pol 8. uri zvečer bo predaval g. starešina dr. A. Gosar o socialnem vprašanju. Ker bo predavanje gotovo zanimivo, se udeležite gotovo vsi.

d Akcija za nabavo knjig S. D. Z. je razposlala pred izbruhom tiskarskega štrajka prečastiti duhovščini v Ljubljani in na deželi vabila za prispevke leposlovnih, znanstvenih in strokovnih knjig kakor tudi za denarne prispevke. Ker je stavka onemogočila časopisno propagando, kar gotovo ni eden zadnjih vzrokov, se je do danes odzvalo vrlo malo gospodov našemu vabilu. S. D. Z. pa je poslala med tem časom precej knjig slov. kat. izobraževalnemu društvu v Prevaljah na Koroških, kupila je čisto nove knjige za svojo lastno knjižnico kakor tudi za kat. nar. srednjošolske organizacije v Mariboru in Celju ter sklenila podpreti po Božiču z večjo pošiljateljico novo ustanovljeno slov. kat. izobraževalno društvo v Spodnjem Dravogradu. Opozarjamo na bližajočo se kulturni boj, na potrebo kulturnega razmaha najširših narodovih plasti, prosimo umevanja naše epohalno važne akcije ter pričakujemo odzivov na naša že razposlana vabila v najvišji meri. O Božiču bo poslala S. D. Z. svoje pooblaščenec člane krog vseh naših aktivnih pokretašev, ki naj se odzovejo vabilu in ki naj prispevajo v prvi vrsti knjige, denarni in gospodarski zavodi pa naj bi se nas spomnili ob novoletni bilanci z večjimi denarnimi prispevki. — Denarno so prispevali dosedaj: Jos. Oven, kaplan v Vel. Laščah K 10, Andrej Mar-

tinčič, kaplan v Dobrépoljah K 40, Terezija Klinc, Dobrépolje K 3, Nikolaj Stazin, župnik na Velikih Poljanah K 5, Vinko Lovrič, kaplan v Ribnici K 10, Matej Tavčar, kaplan v Selcah K 10, Andrej Ramoveš, župnik na Poljanah K 2. — Vsi dopisi in pošiljatve knjig naj se naslovljajo na: S. D. Z., Ljubljana, Ljudski dom II/25.

Orlovski vestnik.

Predsedstvena seja Orlovske zveze je v petek, dne 19. t. m. točno ob pol 8. uri zvečer. Ker je dnevni red važen in nujen, prosim se polnoštevilne udeležbe. — Predsednik.

Seja predsedstva in vaditeljskega zbora Orliške zveze je danes 18. t. m. ob 5. uri popoldne v Jugoslovanski tiskarni II. nadstr. Sestre udeležite se seje polnoštevilno!

Ježica. Orel uprizori v nedeljo dne 21. t. m. s sodelovanjem naših deklet ljudsko igro »Domen«. Med odmorom poje tukajšnje pevsko društvo Zora. Prireditelj se vrši ob 3. uri popoldne, kar je zelo pripravno za izletnike iz Ljubljane in bližnje okolice, ki jih vabimo, da se igre v obilnem številu udeležijo.

Aprovizacija.

a Cenejša prehrana. Vprašalne pole za cenejša živila se bodo izdajale v petek, dne 19. t. m. ob 8. do 12. ur dopoldne pri vseh krušnih komisijah. Krušno legitimacijo mora prinesiti vsaka stranka s seboj. Pravico do cenejših prehrane imajo le resnični reveži, dalje delavci, nameščenci in uradniki, ki so odvisni le od svojega služka. Kdor bi neopravičeno prejemal cenejša živila bo kaznovan z globo do 20.000 kron in z zaporo do 6 mesecev. Kdor je upravičen do cenejših prehrane, pa ne pride v petek h krušni komisiji po vprašalno polo, jo dobi šele tedaj, ko se zopet objavi v listih nova izdaja vprašalnih pol. Aktiv-

nim železničarjem in članom Samopomoči sploh ni treba izpolniti vprašalne pole. Če pa imajo poleg plače še lastno premoženje, dobe vprašalne pole pri železniških aprovizacijah oziroma pri Samopomoči. Vprašalne pole se smejo izpolniti le s črnilom in jih mora sopolisati hišni gospodar ali upravitelj hiše. Kdor ne zna dobro pisati, naj naprosi koga drugega, da mu jo izpolni. Nepravilno ali slabo izpolnjene vprašalne pole se ne bodo sprejemale in reševale. Dveh pol ne dobi nobena stranka. Odklonjenim prosilec se vprašalne pole ne vrnejo.

a Krompir za ubožno akcijo B se bo delil pri Mühleisnu, Dunajska cesta, na B izkaznice, in sicer na št. 500—700 dne 18. decembra dopoldne, št. 700—900 dne 18. dec. popoldne, št. 900—1100 dne 19. dec. dopoldne, št. 1100—1300 dne 19. dec. pop. št. 1300—1500 dne 20. decembra dopoldne, št. 1500—1700 dne 20. dec. popoldne, št. 1700—1900 dne 22. decembra dopoldne, št. 1900—2100 dne 22. decembra popoldne, št. 2100—2300 dne 23. decembra dopoldne, št. 2300—2500 dne 23. popoldne, št. 2500 do konca dne 24. decembra dopoldne. Vsaka oseba dobi deset (10) kilogramov krompirja. Kilogram stane 1 krono 50 vinarjev.

a Aprovizacija južne železnice deli svojim odjemalcem: moko, sladkor, namizno olje, kis, kavo, rozine, cimet, milo.

Naša se je večja vsota denarja 12 decembra zvečer na Starem trgu. Dobi se pri J. Pečan-u, Sv. Petra cesta 74.

Dve božični pesmi, eno za sopran solo in zbor, drugo za alt solo in zbor, z orglami sem zložil in vsled stavke nekoliko pozno izdal. Dobe se v Jugoslovanski bukvarni in staneti 4 K. — Glasovi niso tiskani, je predrago in to malenkost si lahko vsak sam spiše. — Upam, da bodo pesmi našim zborom všeč. — P. Hugolin Sattner.

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsakovrstne bolečine se takoj pojavljajo? Slabost? Oj, kako tu ublažujejo bolečine in utrjujejo telo masaže s Fellerjevimi pravih Elza fluidom! 6 dvojnati ali 2 veliki specijalni steklenici 30 K.

Potrebovali bi odvajajoče, želodce okrepčujoče sredstvo? Poslužite se le Fellerjevih pravih Elza kroglic 6 škatlic 12 K. — Omot in poštni posebej, a najceneje. Eugen V. Feller Stubica donja, Elzatrž št. 134, Hrvatska.

Sodar za kletarstvo in izdelovanje sodov se sprejme pri F. Z. Zemljic-u v Ljutomeru.

Dec malna tehničar s teži se kupi. Srebotnjak, Kolodvorska ulica 31.

Zahvala

Vsem in vsakomur, ki so našem ubogemu

Dušanu

v bolezni in ob smrtni uri na katerikoli način lajšali dušne in telesne bolečine in sočutno tešili našo bolj ob nenadni njegovi izgubi, izrekamo svojo iskreno, globoko zahvalo. Posebej se še zahvaljujemo za mnogobrojno spremstvo ob pogrebu, za darovane vence in njegovim tovaršem — dijakom za milo petje.

Dr. Ivan Rupnik
za vse sorodnike.

Prispevajte za sklad S. L. S.

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša nad vse ljubljena nepozabljena hčerka, sestra, nečakinja, vnukinja

Karla Lorenz

v torek 16. t. m. popoldne ob pol 3. uri previdena s tožili sv. vere v najlepšem cvetju starosti 18 let, za vedno šla od nas. Pogreb naše ljubljene bo v četrtek ob 10. uri iz hiše žalosti na pokopališče v St. Jernej.

Javornik—St. Jernej, 17. decembra 1919.

Ana in Karla
sestra brat.

Ana Filipovič in Mar. ja Dežman
stari mami.

Karl in Mici Lorenz
stariši.

Ivan Dežman
stric.

Ana Jalen
teta.

Ostali sorodniki.

Priporočamo jo v blag spomin!

Knjigovodkinja

le bilance zmožna, samostojna prva moč z večletno prakso, ki govori perfektno slovensko in nemško, se sprejme proti dobri plači. — Jeran ch & Gerhold, Maribor, Stolni trg 2. 6100 (5)

Bencinmotor

se kupi. Ponudbe na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

Naprodaj imam več hl dobrega

vinskega kisa

ki je lepe barve in zelo okusen

KARBID

na debelo in na drobno, ter karbidne svetilke

priporoča trdka

Breznik & Fritsch,
Ljubljana, Cankarjevo nabr. 1.

Repo strnišnico

(Stoppefrübe) in rdečo čebulo

kupuje neka tovarna na vagon. Ponudbe z označbo cene na B. NOVAK, Zagreb, Maksimilijanska cesta 64.

1000 sežnjev bukovih drv

Prodam samo za izsekanje gozd s približno 1000 klatrami trdih bukovih drv. Vprašanja prosim na pošto ležeče »Dobro kurivo« v Celju.

- Vreče -

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najbolje trg. firma J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

DRVA,

mehka in trda dobavi in pripele na dom V. Scagnetti, parna žaga za drž. kolodvorom.

šivalni stroji in stojala

Ponudbe na Jos. Petelin, Ljubljana

Stare kovine

baker, medenino, kositer

kupuje po najvišjih cenah trgovina z železnino

Breznik & Fritsch,
Ljubljana, Cankarjevo nabr. 1.

Jugoslovani! Naročajte

klobuke in slamnike

pri pristno domači tvrdki Milka Kosova in Kovač Mengša. Najfinejša izdelava, cene primeroma nizke.

Priporoča se

izdelovalnica in preoblikovalnica klobukov in slamnikov

za dame in gospode.

P. Barborič
Ljubljana
Mestni trg 7.

Kupim vsako množino

zajčjih kož in kož domačih zajcev (kuncev).

Ponudbe na IVAN BREGAR, MARIBOR.

Zakupodaja.

Pri zdravilišču Rogaška Slatina se odda za zdraviliško dobo leta 1920, 1921, 1922 in 1923, to je za 4 leta:

1. **Modna trgovina za dame in gospode** za letno najemnino K 1100;

2. **restavracija v sanatoriju** za letno najemnino K 4000, in K 7000 za uporabo inventarja. Opomni se, da se mora v tej restavraciji kuhati le po zdraviliških navodilih.

Navedene najemnine zneske je smatrati za najmanjše ponudbe, vendar poverjeništvu za javna dela pri oddaji ni vezano na najvišje ponudke.

Glede morebitnega prevzema inventarja pri modni trgovini, v kolikor je last dosedanjega najemnika, se mora novi najemnik sam pogoditi s svojim prednikom.

Ponudbam, katere je vložiti do najkasneje 31. decembra 1919 naravnost pri ravnateljstvu »Državnega zdravilišča Rogaška Slatina«, je poleg ponudbe najemninskega zneska priložiti sledeče dokaze:

1. o strokovni usposobljenosti;
2. o narodnosti;
3. o zadostni višini obratne glavnice.

Natančna pojasnila daje ravnateljstvo »Državnega zdravilišča Rogaška Slatina«.

Mesečno sobo meblirano s prostim ubodom in z električno lučjo išče za takoj J. Skoflj, uradnik Jadranske banke, centralni oddelek, Ljubljana.

Pisemske znamke

vojne znamke, znamke ob prevratu ljubljanske, hrvatske, bosanske, srbske sploh SHS, dalje italijanske, reške, Arač Temesvar itd. kupim v vsaki množini po najvišjih cenah. Ponudbe s cenami: A. Weiss, trgovina znamk, Dunaj I. Adlergasse 8.